

Τὸ συγγράφει; Τὸ ἔργο του; καὶ ποῖος κοιτάζει τέτοια μικρολοΐδια; Τὸν ἄνθρωπο! τὸν Κώστα, τὸ Γιάννη, τὸ Δημήτρη. Αὐτὸν κοιτάζουμε, αὐτὴν πού μας ἀνέβασε τὸ νύκτι! Μὰ θὰ τοῦ μιλῆσεις; — μὰ λιστα! Ὅτι σὲ στραφεῖ ἄγρια καὶ θὰ σοῦ πετάξει ἕνα: «Ὁ δὲ μὲ σασιζοῦνε ἱμένα ὀνόματα καὶ φῆμες. Ἐγὼ δὲ λιχνίζω ὅτε τὸ Θεὸ μου σ' αὐτὴ τὴν περίστασι Τί τάχα πῶς εἶναι Αὐτός;»

Πῶς εἶναι Αὐτός; μὰ μήπως δὲ, ὡς τὸ πούμε καὶ ἄλλως, δὲ φτάνει κάποτε νῆναι Αὐτός γιὰ νὰ σ' ἀκονίσει τὴ γλώσσα; Τάχα κοντὰ στὴν προσωπική ἀμάχη δὲν μπορεῖ νὰ βάλομε καὶ τὸ σκουληκάκι τοῦ φθόνου;

Ἀνάποδοι σ' ὅλα μας! φαμφαρῶνι καὶ λογάδες, κ' ὕστερα σὲ μιὰ στιγμή φαίνεται ὅλη μας ἡ προστυχία καὶ τὸ κουτσαδάκινο ντηλίκι. Κι αὐτὸ πάντα μπρὸς τὸ ἀνώτερό μας καὶ στὸν πῖδ τρανὸ. Ἔτσι, ἡ πού λιχνίζουμε ὅποιον ἔχουμε ἀνάγκη ἢ πού πετσικόθουμε μὲ τὸν μπαλὰ ἐκείνον πού μας ἄγγιξε στὸ φέσι. Φαμφαρῶνι καὶ λογάδες! ὅλοι θέμε νὰ πτάσουμε φηλιά, — ὅλοι μὲζι συρῶνουμε καὶ ξεκινούμε γιὰ μιὰ Ἰδέα. — Ἀγαπημένοι καὶ μονιμένοι προχωροῦμε, σὺν ἀδέφωι ὁμόθυλοι καὶ φιλότιμα τρέχουμε πλάι πλάι. Μὰ μαῦρη του μοῖρα πού θὰ φανεῖ πῶς μας ξεπερνᾷ, φείδια γινόμεστε καὶ τὸν ζῶνουμε καὶ τὸν κάνομε καὶ βλαστημὰ τὴ στιγμή πού πρωτόφτανε στὸ σκαπὸ αὐτός!

Κριτικὴ ἀμερόληπτη: καὶ πού βρέθηκε; Μόνο φθόνος καὶ προσωπικὸ πάθος. Τίποτε ἄλλο.

Γι' αὐτὸ σὺν ἑνας Ρωμῖος, σὺν κ' ἱμένα, πού δὲν κάθεται στὴν Ἀθήνα, τύχει καὶ παρακολουθῇ: τίς ἐφημερίδας αὐτὲς τίς μέρες — σίγουρα θὰ πεισθεῖ, πῶς πῖδ πρόστυχοι καὶ πῖδ γελοῖοι συγγραφεῖς δὲν εἶναι ἄλλοι ἀπὸ τοὺς Ρωμῖους — καὶ ἀθέλητα τότε θὰ πᾶει ὁ νοῦς του στὸν Εὐριπίδην καὶ στὸ Σοφοκλῆ, καὶ ἀθέλητα τὰ μάτια του θ' ἀναζητήσουν τὸν Παρθενῶνα. Βλέπετε, δὲ φταῖμε μεις!

Κάστρο (Κρήτης) 8.9.08.

ΠΑΝΩΡΙΑ

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

ΤΡΕΙΣ ΜΗΛΛΑΝΤΕΣ

(ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ)

Πουλλιοῦνται ἡ δροαχὴ ἡ καθεμιά
στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά».

Χτύπησε πᾶνον στὸ τραπέζι, μὴν ἀκούση κανένας, καὶ ἀπὸ μίση ἀπὸ τὸ μαγαζὶ μιὰ νυσταγμένη φωνὴ ἀπακορήθηκε ἀκατέβηκε στὴν ἀκρογιαλιά, ζερβά, στὰ βραχάκια! Κατέβηκε καὶ αὐτός, κατὰ πῶς τοῦ δείχνει, καὶ κεῖ σ' ἕνα βραχάκι, κοντὰ στὴ θαλάσσια, εἶδε νὰ καθοῦνται δύο πλάι πλάι, σὺν τριγώνικα ζύγωσε κ' εἶτανε... κουκουδάγιες! Ὁ γιατρός μὲ τὴ μάνα τοῦ Γιάννη μας...

— Καλὴ σπέρα σὺς! Ἐ καὶ σὺς τσάκωσα πάνω στίς γλυκάδες, δὲ μοῦ γλυτάνετε!

Ὁ γιατρός πῆρ' ἀμείως σβαρὸ ἀέρα!

— Ἀπ' τὸ Θεὸ καὶ στὰ χέρια σου! Μὴ μαρτυρήσεις τίποτε στὰ παιδιὰ καὶ γενεὴ φονικό!

Ποῦναι τὰ παιδιὰ;

— Ἀποράγαμε κ' ἤρθαμε δῶ στὴ δροσιὰ νὰ πάρουμε τὸν καφεῖ μας, μὰ ἡ Μαρὶώ ἔγειν' ἄμωρη! οὔτε καφεῖς οὔτε τίποτα! Πῆγε ὁ Γιάννης μου νὰ τὴ βρῇ μὰ κόλλησε καὶ κεῖνος...

— Κι ὁ Κώστας:

— Ὁ Κώστας πῆγε νὰ ρίξῃ μιὰ πετονιὰ παρῆκε, ποῦναι μιὰ μεριά κατὰλληλη... Δόξα σοὶ ὁ Θεός! Νὰ τὴν ἡ Μαρὶώ, μὰς ἔρχεται...

Νὰ μὲ συμπαθῆς, κυρούλα μ', π' ἄργησα κομάτι! Μεθυμένους ὁ πατέρας ἔχους νερὸ στὴ

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΡΩΣΤΟΥΣ

Κώστ. Σ.... 40 χρονῶν, ἀνύπαντρος, ἀπὸ τὴν Κεφαλληνίαν εἶχε ἐχθροκόκκου τοῦ σικοτιοῦ.

«Ἀπὸ τὰ πέρου τὸν Τρυγητὶ μοῦ παρουσιάστηκε ἕνας σφάχτης στὸ ψυχικὸ ἐδῶ δεξιὰ μεριά, δέκα μῆνες ὁ πόνος αὐτὸς ἦταν συγκατατούμενος καὶ μ' ἔκαμε νὰ πῶς στὸ κρεβάτι: πυρετὸ δὲ λάβαινα ἀλλὰ σὲ κείνο τὸ μέρος μὲ πονοῦσε ἀκοίμητο. ἀπὸ τὸ στομάχι δὲν εἶχα καμμίαν ἐνόχληση καὶ χῶνευα καλὰ ἐδῶ καὶ δύο μῆνες μὲ διατάζανε οἱ γιατροὶ κ' ἔπινα οὐλο γάλα».

Τωρὴν κατάστασι.

Ὅλο τὸ δεξιὸ μισοθώρακι φαίνεται ἑμαλὰ ἐξογκωμένο καὶ βραιομορφα καθὼς καὶ τὸ δεξιὸ ὕποχον. τρι' ἡ ἀμβλύτης τοῦ σικοτιοῦ ἀρχίζει ἕνα δάχτυλο ἀπάνω ἀπὸ τὴ ρόγα τοῦ μαστοῦ καὶ φτάνει ἕως 4 δάχτυλα κάτω ἀπὸ τὸ δεξιὸ πλευρικό τόξο, κ' ἀριστερὰ ἀπλώνεται σ' ὅλο τὸ ἐπιγάστριο ἕως τὸ ἀριστερὸ τόξο σχεδόν. Ἀπὸ τὴν ἐπίκριση καὶ ἀκρόασι τὸ δεξιὸ πλευρόνι δείχνει ἀμβλύτης ὡς τὴν κάτω γωνίαν τῆς ὠμοπλάτης κ' ἐλάττωμα στὸ ἀναπνοητικὸ φθιθύρισμα. Ἐλο τὸ δεξιὸ πλευρόνι δείχνει πιασμένο πρὸς τὸ ἐπᾶνω. Ἐγινε δοκιμαστικὴ παρακέντησι κ' ἐβγήκε ὑγρὸ λαγερὸ, πετρονέρι πού λένε. Ἐγχερίστικη στίς 4 τοῦ Τρυγητὶ 1908. στὸ σημεῖο τῆς παρακέντησης, δηλ. στὸ ὁδοὸ μεσοπλευρὸ διάστημα κατὰ τὴν πσινὴν μασχαλικὴ γραμμὴ ἔγινε ἡ τομὴ ἔγινε ξέκομα τῆς ὀδῆς πλευρᾶς, κόψιμο τῶν μεσοπλευρῶν μυῶν, τοῦ ὑποζωκάτου, τοῦ διαφράγματος κ' ἔτσι ξεσκεπάστηκε τὸ σικότι στὸ μέρος ποῦ ἦταν γινόμενη ἡ φούσκα τοῦ ἐχινόκοκου. πιάστηκαν μὲ ταμπιδες μαζὺ τὸ διάφραγμα καὶ ὁ ὑποζωκάτας γιὰ ν' ἀποφύγωμε τὸν ἀεροθώρακα καὶ τὸ νεροθώρακα κ' ἀνοίξαμε τὴ φούσκα τοῦ ἐχινόκοκου. ξεχύθηκε ὑγρὸ ἀφρονόισα μὲ δύο τρεῖς λίτρες: ὕστερα ἐβγαλθηκε ἡ μητρικὴ φούσκα καὶ τὸ ἀδεῖαν τῆς κοιλότητος ἔμεινε ἀνοιχτὸ ἴσῃ μὲ κεφάλι παιδιοῦ, πεματίστηκε, διασωληνώθηκε, ράφθηκαν τὰ τοιχώματα γύρω κ' ἐπιδέθηκε. Ἐβυρε στίς 2 Σεπτεμβρίου 1908 σὲ ἀπογατρεῖα.

(Ἀπὸ τὴν κλινικὴν Γερ. Φωκά)

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΝΑΦΤΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Τὰ τρία νησιά, Ὑδρα, Σπέτσες καὶ Ψαρά, πρέπει νὰ μελετηθοῦν ἐξῶρα, ἐπὶ τόσο γιὰ τὴν κοινοτικὴν τοὺς ἰδιοκυβέρνησιν, πού ἀπάνου κατὰ μοιάζει μὲ τ' ἄλλα συστήματα πού εἶδαμε ὡς τώρα, ὅσο γιὰ τὸ συνεργατικὸν συντροφισμὸν πού ἐφαρμόσανε στὰ καράβια τοὺς καὶ πού χάρη του μπορεῖσαν νὰ μορφώσουν τὸν περὶφημὸν τοὺς ναφτικῶν. Πρὶν ὅμως νὰ μελετήσουμε τὴν ὁργάνωσιν τοῦ ναφτικοῦ συντροφισμοῦ καλὸ εἶναι νὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὴν ἰδιοκυβέρνησιν τοὺς.

α'. Ὑδρα.

Στὴν ἀρχὴ οἱ Ὑδραῖοι, περιορισμένοι στὸ νησί τοὺς, εἴτανε φτωχοὶ γεωργοί. Ἐχοντας ἔτσι λιγοστὲς ἀνάγκας κυβερνοῦνταν ἥτυχα ἀπὸ δύο παπᾶδες πού φροντίζανε γιὰ ὅλα. Σιγὰ σιγὰ ὅμως, ὅσο τὸ ναφτικὸν τοὺς μεγάλωνε, καὶ ἀρχίσανε καὶ δοσίμματα νὰ πλερώνουν καὶ νάφτες νὰ δίνουνε στὴν Τούρκικη ἀρμάδα, ἀναγκαστήκανε νὰ ὁργανώσουνε μιὰ πῖδ συστηματικὴν διοίκησιν.

Μὲ τὴν προκοπὴν τοῦ ναφτικοῦ καὶ μὲ τὸ πλοῦτος πού ἔφερε στὸ νησί ἐξῶρσε μιὰ ἀριστοκρατία ἀπὸ νοικοκυραίους, δηλ. ἀπὸ κείνους πού ἀρκατώνανε καράβια μὰ δὲν ταξιδεύανε πιά οἱ ἴδιοι. Ἀθρόωποι φρόνιμοι, κοσμογυρισμένοι καὶ μὲ δύναμιν στὰ χέρια, εἴτανε φυσικὸ ἀφροὶ νὰ κυβερνοῦν τὸν τόπον. Καὶ τόντις ἔτσι ἔγινε.

Δυὶ δημογέροντες, παρμένοι ἀπὸ τοὺς νοικοκυραίους, κυβερνοῦσαν τὸ νησί, φροντίζανε γιὰ τὰ δοσίματα, γιὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου. Ὅπως καὶ σ' ὅλες τίς ἄλλες κοινότητες, ἐπὶ πσυνδακὰ ζητήματα, καλινῶσανε τὸ λαὸν σὲ γενικὴν συντυχίαν. Μαζεβόντανε στὸν ἀβλόγρον τῆς ἐκκλησίας οἱ παπᾶδες, οἱ νοικοκυραῖοι κ' οἱ καπετάνιοι καὶ ρωτοῦσανε τὸ λαὸν πού στεκότανε ἀπ' ὄψω τὴ γνώμη του σ' ἐπὶ ἀποφασίζανε. Ἀν ὁ λαὸς δεχότανε, καλὰ, εἰδεμὴ δὲν μποροῦσε τίποτα νὰ γίνῃ. Ἐτσι κυβερνήθηκε ἡ Ὑδρα ἔως καὶ κοντὰ τὸ 1800. Τότες ὅμως, ἐπειδὴς ἀκολοῦθῃσανε ταρχεῖς τοῦ λαοῦ, οἱ νοικοκυραιοὶ γυρίσανε ἀπὸ τὸν Καπετὰν παρὰ νὰ διορίσῃ ἕνα Μπέη, ὅποιον θέλει. Γιὰ καλὴ τύχην

*) Ἡ ἀρχὴ του στὸ 308 φύλλο.

φωτιά καὶ μοῦ τὴν ἔδωκε. Ὅσο νᾶνῃξ ξανά πέρασ' ἡ ὥρα. Ποῖος κοιτάει νᾶν τοῦ μιλῇ!

— Ἐ σὺν εἰν' ἔτσι, συχωρεμένη νᾶσαι Μαρὶώ! Νὰ δοῦμε τί καφεῖ μὰς ἔκανες...

— Καλὸς εἶναι, καλὸς! — εἰπ' ὁ γιατρός ρουρῶνας θεριακλῆδικα τὸν καφεῖ του.

— Ὁ κὺρ Γιάγκος πῆγε νὰ βρῇ τὸν Κωστάκη.

— Δὲ μὰς μιλᾷς, βρε Μαρὶώ; τί κάνει ὁ ξάδερφός σου; τὴ ρώτησ' ὁ Θόδωρος.

— Μπα! Ἐδῶ εἴσους, κὺρ Θόδωρε, καὶ δὲ σὲ εἶδα; Καλὴ σπέρα!... Ὁ ἔρμος ὁ ξάδερφός μου ἔχει ζίστη ἀπόψε καὶ πονοκέφαλο, πᾶει νὰ πᾶς τὸ ζερό τ'!

— Βρε Μαρὶώ — εἰπ' ὁ γιατρός — δὲν ἔχεις ἀπὸ κείνα τὰ σκονάκια πού σοῦδωσα; εἶχες καὶ σὺ πονοκέφαλο τὴν ἄλλη βδομάδα...

— Ἐγὼ γιὰ δύο τρία! Κάνει νᾶν τοῦ δώσω;

— Δός' του, βέβαια! Κάθε ὥρα μιὰ...

— Πᾶω νᾶν τοῦ δώσω!

Παράτησε γάμοι τὸν δικαίον μὲ ποτήρια νεροῦ, πού βαστοῦσε, κ' ἔτρεξε μὲ προθυμίαν σπῆτι τῆς ἡ κυρία Σεβαστὴ τὴν κοίταξε, καθὼς ἔφευγε, μάληθινὸ καμάρὸ μᾶνας...

— Πονετικὸ κορίτσι, τὸ καῖμένο, ἀγαθὸ καὶ

πρόθυμο γιὰ ὅλους: ὅμοια μὲ τὴ μορφή της εἶναι κ' ἡ ψυχὴ — μουρμούριζε, σὰ νὰ μιλοῦσε μοναχὴ τῆς.

— Ὡχ ἀδερρὴ καὶ σὺ! — εἰπ' ὁ γιατρός θυμωμένος — ξέρεις πᾶς ἐπαθὲς ψύχωση μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι; πανίματα μπροστὰ του, χῆδια, καλοπιάσματα, τ' εἰν' αὐτὰ! Πᾶς νὰ τὸ χαλάσης καὶ καλὸ νᾶταν!

— Ὡς τόσο δὲ σοῦ λείπουν οἱ κακίες, γιατρέ μου!

— Ἐγὼ τί σοῦ λέω γῶ! Θίς νὰ χαλάσης ἕνα χαριᾶτη, παίσεις τον ἡ καλὴν τὸν ἡμέσιος θὰ σηκώσῃ κεφάλι!

— Μὰ δὲ μοῦ λῆς, γιατρέ μου, μπᾶς καὶ νόμι-σες πῶς θὰ τὴν κάνω νύφη τὴν βλαχοπούλα; Ὅσο μένουμε δῶ καὶ μοῦ κνέει τὴ δουλιὰ μου, πρόθυμη πάντα κ' εὐγενικὴ, δὲν μπορῶ νὰ μὴν τῆς καλὸ μιλῶ, νὰ μὴν τὴ παίνεω! Ὅξμαν ἀχάριστη. Σὰ φύγωμε πάλι θὰ τῆς δώσω τὸ ρεγᾶλο της μὲ τὸ παρκάπω. Δὲν ἔχει ἄλλο! Τί χαλάσματα μοῦ φαλλολετουργεῖ αὐτοῦ;

— Καλὸ παιδάκι μου, καλὸ! Ὅξ ζυπνήσης μὲ ἄ μέρη κουρεμένη καὶ θὰ δῆς τὸ μᾶστορὸ σου!

— Δὲ σὲ ζευσερρίζομαι!

— Δὲ λῆς τίποτα καὶ σὺ, βρε Θόδωρε; θαρρῶ

τῆς Ὑδρας, καὶ τῆς Ρωμιουσίνης, ὁ Καπετὰν πασὰς διώρισε μὲν τῆς Ὑδρας τὸν Καπετὰ Γιώργη Βούλγαρη καπετάνιο τῆς ναυορχίδας πού τὸν εἶχε σὲ με γάλῃ ὑπόληψη.

Ὁ Βούλγαρης ἀμὰ διορίστηκε εἰδωκε ἀμνηστία σὲ ὅλους ὅσοι εἶχανε ταράξει τὴν ἡσυχία τοῦ τόπου, μὰ σταθῆκε πολὺ σκληρὸς γιὰ κάθε φταίξιμο καινούριο. Τιμώρησε τὸ Μαθροπέδῃ μὲ 500 καμτακιές τὴν ἡμέρα, τρεῖς μίρες κατὰ σειρά. Τὴν τρίτη μέρα ὁ Μαθροπέδης γύριψε συχώρησε ὅπου κείνη τὴν ὥρα πού ἦρθε εἰδῆσε στὸ Βούλγαρη πὼς γέννησε ἡ γυναίκα του ἀγόρι.

Ἀδερφε Καπετὰ Γιώργη, χάρισέ μου τὴ ζωὴ

Νὰ σοῦ πῇ ὁ κόσμος ὅλος νὰ σοῦ ζήσει τὸ παιδί.

Ὁ Καπετὰ Γιώργης ὅμως τὸν ἀφῆσε νὰ ξεψυχήσῃ. Τὸν ἴδιο τὸν τὸν ἀδερφὸν τὸν μπάτσισε καὶ τότε βάρσσε μὲ τὸ τοιμπούκι του μπρὸς στὸν κόσμο γιατί δὲν ὑπάκουσε στὴν ἀστυνομία. Ἀπὸ τὸ φέρισμα τοῦ Βούλγαρη ἔφερε ἀμείως τὴν τάξη καὶ τὴν ἡσυχία στὸ νησί.

Ἄμὰ τὰ πράματα ἡσυχάσανε ὁ Βούλγαρης διώρισε 10 σύντακους πού μπήκανε στὸν τόπο τῆς δημογεροντίας. Ὁ ἴδιος, ἀμὰ βόλεψε ἔτσι τὴν κυβέρνησι, ἀρχισε νὰ φροντίζει πὼς νὰ κάμῃ πρὸς ἀφοβούς καὶ πρὸς τολμηροὺς τοὺς Ὑδραίους. Συχνὰ σὰν ἐφεβγε κανένα καράβι, ἐβγαίνει ζωπίσω του μ' ἕνα ἄλλο ἀρματοῦμι κούρσάρικα καὶ τὸ κυνηγοῦσε τραβώντας καὶ κανονιές ἀπάνου του, ἂν τὸ καράβι ἀντιστεκότανε τὸ παينوσε, ἂν παραδίδετο ὅμως, κορόιδεβε τὸν καπετάνιο καὶ τοὺς νάφτες, τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ σὲ Σπετσιώτικα καράβια. Ἐτσι οἱ καπετάνιοι κ' οἱ νάφτες πάντα τρέμανε ζαφινικὴ ἐφοδὸ τοῦ Βούλγαρη κ' εἶτανε πάντα ἑτοιμοὶ νὰ δείξουνε τὴν παληκαριά τους.

Β'. Σπέτσες.

Κ' οἱ Σπέτσες κυβερνιόντανε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως κ' ἡ Ὑδρα· μὲ δημογεροντία διαλεγμένη ἀπὸ τοὺς νοικοκυραίους καὶ νησι καὶ πότε ἔκανε συντυχία τοῦ λαοῦ γιὰ νὰ ζητήσει τὴ γνώμη του. Κ' ἰδῶ, καθὼς στὴν Ὑδρα, στὸ τέλος διορίσανε ἕνα ἀρχηγὸ πού τότε λέγανε *ζαμπίτη* γιατί γενήκανε ταραχές ἀπὸ τὸ λαό.

γ'. Ψαρά.

Τὰ Ψαρά κυβερνιόντανε πρὸς δημοκρατικά. Κάθε

χρόνο, τὸ Μάρτη, μαζεβότανε ὁ λαὸς ν' ἀκούσῃ τὴ λογοδοσία τῆς δημογεροντίας, ὕστερα ἐκλέγανε 40 πρόσωπα ἀπὸ καπετάνιους, ἀπὸ παραβοικουραίους — ἔτσι λέγανε ὅσοι εἶχανε μικρὰ πλεούμενα — ἀπὸ πραγματεφτάδες, ἀπὸ τοὺς πρὸς ἀξιότους νάφτες κ' ἕναν παπᾶ. Οἱ 40 ἀπὸ μὲν αἰνῶνι στὴν ἐκκλησία καὶ καὶ ἐκλέγανε τοὺς καινούριους δημογέροντες. Δὲν μπορούσαν νὰ βγοῦνε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ἂν δὲν τελειώνανε τὴν ἐκλογή.

Πρὸ ὕστερα κ' οἱ Ψαριανοί, ὅπως καὶ τ' ἄλλα δύο νησιά, ὠνομάσανε ἕνα *κοιζάμπασα* πού κυβερνοῦσε τὸ νησί μ' ἕνα συμβούλιο τῇ *Βουλῇ τῶν Ψαρῶν*.

Ἡ δημογεροντία, ὅπως παντοῦ, δικάζε κάθε διαφορά καὶ φροντίζε γιὰ τὴν τάξη καὶ τὴν ἡσυχία τοῦ τόπου, γιὰ τὰ δασίματα κλπ. ὅπως σ' ὅλες τίς ἄλλες κοινότητες.

δ'. Συντροφιάς.

Καὶ στὰ τρία νησιά οἱ κάτοικοι, στὴν ἀρχή, εἶτανε μόνε βοσκοὶ καὶ ἱεραγέδες ἢ, τὸ πολὺ πολὺ καὶ ψαράδες. Μόλις στὴν ἀρχὴ τοῦ δέκατου ὀγδοοῦ αἰῶνα ἀρχίσανε νὰ βγαίνουνε καὶ λίγο πρὸς μακριὰ ἀπὸ τὰ νησάκια τοὺς μὲ μικρὰ τρεχαντήρια. Ἀκόμα στὰ 1760, στὰ Ψαρά, πού πρὸς γλήγορα ἀπὸ τὰ ἄλλα τὰ νησιά μεγαλώσανε τὸ ναφτικὸ τους, μόνε *σακολέβες* εἶχανε. Λίγο λίγο ὅμως ἀρχίσανε καὶ μεγάλα καράβια νὰ φτείνωσανε καὶ μακρινὰ ταξίδια νὰ πηγερίζουνται. Στὰ ταξίδια τοὺς πολλὰς φορὲς εἶχανε νὰ πολεμήσουνε μὲ τοὺς λογιᾶς κούρσάρους καὶ γι' αὐτὸ κοιτάζανε νάχουνε καράβια γλήγορα, πού νὰ μπορούνε νὰ φεῖγουνε τὸν ὀχρὸ, καὶ τὰ ἀρματοῦμι μὲ κανόνια γιὰ ν' ἀντιστεκότανται, στὴν ἀνάγκη. Στὰ 1770 τὸν καιρὸ τοῦ Ὁρλώφ τὰ Ψαρά κ' οἱ Σπέτσες σηκώθηκαν καὶ πολεμήσανε μὲ τοὺς Ρουσσοὺς στὸν Τσεσμέ. Ἀπὸ τὸ στάθηκε ἡ αἰτία νὰ καταστραφῶναι οἱ Σπέτσες. Τὰ Ψαρά τότες κιντύνεψαν καὶ κείνα νὰ χαθῶναι μὰ γλυτώσανε χάρη στὸν Ντραγουμένου τοῦ Στόλου Μαθρογιάννη. Καὶ πάλι στὰ 1788, σὰν κατέβηκε ὁ Λάμπρος Κατσώνης, καὶ Σπετσιώτικα καράβια πῆρε καὶ Ψαριανοὶ νάφτες πῆγαν μαζὶ του.

Πρὸ ὕστερα στὸν ἀποκλεισμὸ πού ἔκαμε ἡ Ἀγγλία οἱ νησιῶτες βρήκανε μεγάλο σφερό νὰ πηγαίνουνε πραγματείες σ' ἀποκλεισμένα λιμάνια καὶ ὅλα ἀπὸ τὸς γυμνάζαν καὶ τοὺς κάνανε πρώτης γραμμῆς θαλασσινοὺς. Νὰ πῶς σ' ἑκατὸ χρόνια μέσα,

ἴσως καὶ λιγότερα, κατὰ φτωχόνῃ, πού μόλις μερικοὶ βοσκοὶ τὰ κατοικοῦσαν, καταντήσανε τὰ πλούσια καὶ περήφανα ναφτικὰ νησιά πού καταπονίσανε τὴν Τουρκία, καὶ κάμανε τὸν κόσμο ν' ἀπορέσῃ μὲ τὴν παληκαριά τους καὶ μὲ τὴν μεγαλόφυχὴ τους λεβεντιά.

Θὰ εἶτανε ὅμως ἀδύνατο νὰ προκόψουνε σὲ μὲν πρὸς ὅλους, ἀ δὲ νοιώσανε νωρὶς πὼς ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ ἕνας μοναχὸς του μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ ἐνωμένος μὲ τοὺς ἄλλους καὶ δουλεύοντας εὐλικρινὰ μὲ δάφτους γιὰ τὸ κοινὸ σφερό, ἀ δὲ νοιώσανε δηλ. τὰ καλὰ τοῦ συντροφισμοῦ.

Καὶ τότες ἐκεῖνο πού ἔκαμε νὰ προκόψῃ τόσο πολὺ τὸ Ἑλληνικὸ ναφτικὸ εἶτανε πού σ' ἀπὸ τὰ τρία νησιά καὶ μάλιστα στὴν Ὑδρα καὶ στὶς Σπέτσες ὁ *παρὸς* καὶ ἡ *δουλειά* συντροφιάσανε. Γιὰ τοῦτο καὶ πολλὰ πλεούμενα εἶχανε καὶ ὅλοι δουλεύανε πρὸς πρῶθμα ἀφῆρῶντας κάθε κίντυνο, καὶ κἀνοντας κάθε οἰκονομία γιὰ νὰ πολεῖναι τὰ κέρδη.

Τὸ συντροφικὸ τους σύστημα εἶτανε τὸ ἀκόλουθον· ἔσαν ἕνας καπετάνιος κατόρθωνε νὰ κάμῃ ἕνα κεφάλαιο ἀπὸ 500 τάλλαρα ἢ εἶχε ὑπόληψη γιὰ καλὸς καὶ ἀξιὸς θαλασσινοὺς συναγορκοῦσανε μ' ἕναν ἢ καὶ μὲ πότερους νοικοκυραίους, μὲ τοὺς ἐργάτες, ζυλάδες, καλαφάτηδες κτλ. καὶ καταστέλλεζε ἕνα καράβι συντροφικῶς. Οἱ νάφτες, πού ἔπαιρνε μαζὶ του, καὶ κείνοι δὲν πλεωνότανε μὲ μεροκάματο μὰ εἶχανε μερτικὸ στὸ κέρδος. Ἐνας ἢ καὶ πότεροι νοικοκυραῖοι τοῦ δίνανε χρήματα γιὰ ν' ἀγοράσῃ τίς πραγματείες πού θαλολογάρειζε πὼς θὰ τοῦ ἀρίστανε τὸ πρὸς κέρδος κ' ἔτσι ἔδωσανε στὸ ταξίδι. Τὸ καθαρὸ ἐμπόριο εἶτανε νὰ πᾶνε στὴ Ρουσία νὰ φορτώσουνε σιτάρι γιὰ τὴ Μαρόλια ἢ τὰ ἄλλα λιμάνια τῆς Μεσσηνίας. Τὰ ταξίδια βαστούσαν 4—5 μῆνες καὶ στὸ γυρισμὸ, ἀπὸ ἀφαιρούσανε ὅλα τὰ ἐξόδα, μοιραζόντανε τὸ κέρδος μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπο:

Γιὰ τὸ καράβι	μερτικὰ 10
Γιὰ τὸ δανεισμένον κεφάλαιο (ἂν εἶτανε ὅσο κ' ἡ ἀξία τοῦ καραβιοῦ)	» 10
(ἂν εἶτανε λιγότερο λιγοστέθανε ἀνάλογα καὶ τὰ μερτικὰ).	
Γιὰ τὸν καπετάνιο	» 3
Γιὰ τὸ γραμματικὸ	» 2
Γιὰ τοὺς δύο λοστρόμους (ἀπὸ 2 μερδικὰ ὁ καθένας)	» 4
Γιὰ τὸ μάγαρα	» 2

Θάχω σύντροφο στὴ νύστα!

— Περμένει νὰ τελειώσῃ πρῶτα ὁ καυγᾶς!

— Οὐ! ἀπὸ τέτοιους καυγάδες δὴ θὰ χορτάσῃς!

Τὸ καλὸ εἶτανε πὼς κείνη τὴν ὥρα φανήκαν τὰ παιδιὰ καταβαίνοντας, εἰδ' ἄλλοις τὰ λόγια τοῦ γιαιτροῦ θάληθεσαν. Ὁ Γιάννης σφίριζε πρόσχαρος, διαλυθῆκανε, φαίνεται, οἱ πρῶνοι τοῦ καπνοῦ κ' εἶτανε στὴ φυσικὴ του ἀφροντισία καὶ ζωηρότη. Ὁ Γιάννης ἐμοιαζε τῆς Ἀθῆνας τὸν οὐρανὸ, τὸν παιχιδάριο, πού καὶ πού παίζει καὶ γελάει δὲν τῶχει τίποτα νὰ κλάψῃ καὶ νὰ φοβηθῇ. Ποτές δὲν τοῦ ριζωνότανε μιὰ ἰδέα, μιὰ ἐπιθυμία ἢ ἐντύπωση. Μποροῦσε σήμερα νὰ τρελλαθῇ γιὰ κάτι τι, γιὰ νὰ τὸ σιγαθῇ αὐτὸ, νὰ μὴν μπορῇ νὰ τὸ κοιτάξῃ. Μποροῦσε νὰ ἐπιμένῃ τρελλὰ γιὰ κάτι, νὰ περάσῃ τὸ παιδιάτικο γενεά του, κ' ὕστερα μόνος νὰ γυρῇ πλῶρη, μολογώντας πὼς εἶχε ἄδικο. Κι ὅμως εἶτανε τόσο ἑυπνός, τόσο ἀγαθὸς καὶ ἀφελής, πού σὰν τότε γνώριζες τρελαινοῦσανε γι' αὐτὸν, ξεχωρίζοντες τὰ ψεγάδια του, τὸν ἐπαίρουνε γιὰ παιδί! Ἐφταιξε κ' ἡ μάννα του γι' αὐτὰ του τὰ ψεγάδια, γιατί μονάκριβο τὸν εἶχε καὶ τότε χάλασε μὲ τὰ χάδια της... — Δόξα σοι ὁ Θεὸς πού μᾶς θυμηθῆκατε! Τί κάνατε κεί, μπρὲ διαδολοί, τόση ὥρα; πιάσατε κα-

μιὰ μαρμπουνάρα; — εἶπ' ὁ γιαιτρὸς στὰ παιδιὰ σὰ ζυγάνες.

— Τὸ πρῶτ' τοῦτ' ὁ Γιάννης — τὴν ἐπίασε τὴ μαρμπουνάρα... νὰ καὶ ὁ Θόδωρος καὶ ρῶτα τον!

— Μὰ δὲν εἶτανε γιὰ τὰ δόντια τοῦ γιαιτροῦ, εἰς ἀγκάλια πολλὰ· ὁ γιαιτρὸς τώρα πρέπει νὰ κυνηγᾷ καμιά καθουρομάνα, πούχῃ ψυχή!

— Βρὲ μασκαρὰ! Ἀχ, τί νὰ σοῦ κάνω, μπρέ, πού βαριέμαι νὰ σηκωθῶ...

— Ἐ! εἰ! παιδιὰ! μὴ βγαίνετ' ἀπ' τὰ ὄρια...

— Ἀπτα νὰ λές! Ὁ γιαιτρὸς εἰς αὐτοὺς καὶ θὰ μὲ θυμηθῶν... Ἀλλ' ἔθελαι, Σεβαστή, δὲ μὲ λές πότε θὰ πᾶμε στὴν Κόρινθο; λέγαμε νὰ πᾶμε σὲ τόσες μερίδες μὰ περνοῦν οἱ μέρες καὶ θαρρῶ πὼς δὲ θάφθωμεναι ταῦτά μας, ντὶν νερόδραστοι ἀνθρώποι!

— Ὅχι δὴ! γιαιτρὸς μου, δὲν ἔχεις δικιο. Ἐγὼ εἶμαι πάντα πρόθυμ' ὅταν πού εἶμαστε ὅλοι μαζωμένοι πάρτε μιὰ ἀπόφαση νὰ τελειώσῃ τὸ πρᾶμα. Τί λέτε πᾶμε αὐριο τάπομεσήμερο; Ὁ γιαιτρὸς καὶ ὁ Θόδωρος;

— Καὶ στὴν ἀκρὴ τοῦ κόσμου νὰ πᾶτε!

— Γιὰ σου, μωρὲ θηρὸ τῆς Μάννας! Νὰ γκαρδιακὸ παλλικαριὸ μιὰ φορὰ! — εἶπ' ὁ Κώστας γελώντας.

— Τὸ λοιπὸν — εἶπ' ὁ γιαιτρὸς — αὐριο νὰ πᾶμε δίχως ἄλλο. Πιάει ὁ Θόδωρος ἕν' ἀμάξι κ' ἐρχεται καὶ σὰς παίρνει. Ἐγὼ θὰ σὰς περιμένω στὰ *«Κύματα»*.

— Νὰ φύγουμε πέντε πεντέμισι...

— Ἀ μὰ! τί λές καλέ! Πρέπει νὰ φύγουμε στὶς τέσσερες γιὰ νὰ ἰδοῦμε κάτι. Θίμε δύο ὄρες δρόμο ἴσαμε τὴν Παλιὰ Κόρινθο.

— Ὁ γιαιτρὸς ἀνέστη, βρὲ παιδί...

— Σὰν ξεκινήσουμε ἀργότερα θὰ νυχτωθῶμε!

— Καλὰ, λοιπὸν, συμφωνημένα· στὶς 4 τὸ ἀμάξι θάβει δὴ — εἶπ' ὁ Θόδωρος, πού ἀγαποῦσε πάντα τὴν τάξη.

— Μπράβο! Τώρα, βρὲ παιδιὰ, θὰ με συμπαθετε νὰ γύρω ἰδῶνὰ λιγάνια, νὰ τὸν πάρω... δὲ βρω πιά, τὰ μάτια μου κάθουν πούλκνια καὶ σκαλόνει!

— Σίρεις, γιαιτρί, τοῦτ' ὁ Κώστας, δὲν πέφτει καλλίτερα στὴ βάρκα τοῦ Θόδωρου; Ἦρθε μὲ τὸν Ἀράπη! Ὁ κουνίσις κιόλας καὶ θὰ ναυορίζεσαι ὡς νὰ φύγετε...

— Μωρ' ἀλήθεια! Νὰ καὶ μιὰ γνωστὴ σκέψη ἀπ' τὸ κεφάλι σου... Δὲς μου τώρα τὸ χέρι σου νὰ

Στους 4 πρώτους νάφτες, τιμονιέρηδες
(ἀπὸ 1 1/2 μερδικὸ) » 6
Στους 30 νάφτες (ἕνα μερδικὸ ὁ καθένας) » 30
Στους 4 μούτσους (μὴσὶ τέταρτο στὸν καθ.) » 2

69 (1)

Ἡ τιμιότητὴ ἐλκύνωνε εἴτανε ἰονομαστὴ καὶ μῦθο
ποὺ δὲν κάνανε συβόλαια ἀναμεταξύ τους, δὲν ἀ-
κούστηκε τὸ παραμικρὸ παράπονο γιὰ κατάχρηση τῆς
γέλασμα. Μ' ἀπὸ τὸν τρόπο κατορθώσανε τὰ τρία
αὐτὰ ξερόνησα σκαρώνοντας ἕνα στόλο σημαντικὸ ν'
ἀποχτήσουνε περιουσίες μεγάλες ποὺ θὰ εἴτανε ἀδύ-
νατο νὰ γίνουνε ἂν ὁ καθένας ἔμενε μοναχὸς του.

(ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΓΚΟΣ ΧΑΤΖΗΣ

1) F. Boulanger. Ambelakie σελ. 105.

ΤΟ ΞΑΛΩΝΙΣΜΑ

— Τοῦ χρόνου μὲ καλὸ.

Πάβεις δουνάκι, ...Θ' ἀκουστῇ
τὸ ἐρωτικὸ δερμόνι,
τὸ φινάρι ποὺ χαριτωμένη
τὸ στάρι τὸ ξαθὸ,
καὶ τῶν παιδιῶν τὸ π' ἀλάλημα
μὲ τὰ σακιά στὴ ράχη.
Πιά δὲν κουνᾷ τὸ στάχι...
κοιμᾶται στὸ κοιλό.

— Τοῦ χρόνου μὲ καλὸ.

Κοτόπουλά μου λέφτερα
τὰ σκόβαλα ἀλάνειν' τε,
φοράδες μου μισερ' τε,
στ' ἀθάνατο βουνό.
Καὶ σὺ τσαρδάκι γκρέμισε,
φράχτες πιά ξεπλωθῇτε,
σουρηκιά μου μαζωχτήτε..
Τοῦ χρόνου μὲ καλὸ.

— Τοῦ χρόνου μὲ καλὸ.

Θ. ΚΑΤΡΑΙΑΝΗΣ

"Ο ΝΟΥΜΑΣ,"
ΒΓΗΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα ἀρ. 8.— Γιὰ τὴν Ἐπαρχίαν ἀρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὴν ἐπαρχίαν δεχόμεστε καὶ ἐπληρῆς (2 ἀρ. τὴν τρι-
μηνία) συντροφίαν.

Κανένας δὲ γράφεται συντροφίαν ἂν δὲ στείλει μπροστὰ
τὴ συντροφίαν του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κδόκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια,
Εθν. Τράπεζα Ἰ.Π. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιο-
δρομίου (Ἀκαδημία), Βουλὴ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδη-
ροδρόμου (Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα (Ἑστία) Γ.
Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλὴ).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ Διάδοχος καὶ ὁ Ταγματάρχης — Γενναδια-
κοὶ φαιφαιονισμοὶ — Γεννάδιος καὶ Ἀλφ-
θελία — Μιά ἑκκλήση.

ΣΤΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ τὰ στρατιωτικὰ ποὺ γενήσανε τὴν
περασμένη βδομάδα στὴν Πάτρα, διὰν πέρασε ἀπὸ καὶ ὁ
Διάδοχος, κάποιος ταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ τὰ θαλάσσιος. Κι
ὁ Διάδοχος, ἀπὸ τοῦ φημι πρῶτα τὸν ἀναβαλλόμενον, τοῦ-
καμιν καὶ αὐτὴ τὴν παρατήρησιν :

— Κι ὅμως οὐ προβιβάζαν καὶ ταγματάρχη !

Ὁ κ. ταγματάρχης, ὅσοι' ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν παραιτήθη-
κε ἀπὸ τὸ στρατὸ ! τοὺς ἀκούει οἱ φημι πρῶτα δὲ γράφανε τί-
ποια τέτοι' μὴ οὐ καὶ μίλησε, ἔνω μπορούσε, οὐκ ἔλασσε
στὸν ἀγέριστο τὴν παιδαγωγία μπροστὰ τοῦ φιλοτίμου τοῦ ποῦ
κατασκευασμένη, νὰ μίλησι στὸν Διάδοχο καὶ νὰν τοῦ πεῖ :

— Καὶ τί φταῖω, ἰσὺ, Ὑψηλότε, ἔν' μὴ προβιβάζα-
νε ; Μοῦ δόσανε ἕνα γαλόνι παραπάνου καὶ τὸ πῆρα. Καὶ
ὁ μόνον κοινὸς ἔν' δὲν ἔδωκα ! Τί φταῖω ἔνω γὰρ τὸν
προβιβασμὸν μου ; Φταῖνε κείνοι ποὺ φορτίζουνε μὲ γαλόνια
τὰ κοῦτσουρα καὶ κείνους πρέπει νὰ πᾶνε νὰ βρεῖτε, Ὑψη-
λότε, καὶ νὰν τοὺς βρεῖτε. Κι ὅχι ἐμένα !

Ἐ' ἐπειδὴ ἐκτείνε λέγονται ὅλοι μαζί μ' ἕνα ὄνομα
Ρωμαῖκο, ὅπου ἑλληνικὴ Πολιτεία, μὲ τὴν ἑλ-
ληνικὴ Πολιτεία ἔρχεται νὰν τὰ βάλει ὁ Διάδοχος καὶ ὅχι τὸ
φορεῖται ὅμοια τὸν ἀδελφόνε ἕνα φταῖο ταγματάρχη καὶ
νὰν τοῦ βγάλει τὸ καινούριον γαλόνι ζυνό.

*

ΤΑ ΠΙΣΩ μὲρὸς πάλι ! Ὁ κ. Γεννάδιος τῆς Λόντρας
ξανιμῆλινε γιὰ τὴν γλώσσα, ξαναμάσσεψε δηλ. τίς γνωστὰς
τοῦ ἀηδίας, καὶ ὁ διαβολοῦρπος ὁ Σταματίου μᾶς τίς
σερβίσεις τὴν περασμένην Κεριακὴ στὴν Ἀκρόπολιν μ'

ἕνα ὁμοῖον ἄρθρον, δημοτικώτατα γραμμένο.

Καὶ εἶπεν ὁ κ. Γεννάδιος :

— Διὰ τὴν λένε Κίττερ καὶ ὅχι Κάισαρη ; Κάισαρη
καὶ ὅχι Καρνεῖνγκην ; Πιερ Λοῖ καὶ ὅχι Πιερὸν Λοῖτη ;
Μοναχὸ καὶ ὅχι Μόνονον ; Τσιτὸ καὶ ὅχι Δελήλιαν ;

Εἶπε αἱ ἄλλα. Εἶπε :

— Πᾶς ἄνθρωπος διὰ τοῦ τρόπου καὶ ὅν ἐκφράζεται,
μαρτυρεῖ ἀκούσιως καὶ ἀπροβουλεύτως τὸ πόνον τῶν διαλο-
γισμῶν του καὶ τῆς ψυχῆς του τὴν ροπήν. (Συμφωνοῦνται
τὰ ! Τὸ πόνον, ἡ ροπή κτλ. τοῦ κ. Γεννάδιου εἶναι σκο-
λαστικώτατα). Προσέξτε νὰ μὴ χῆσωμεν τὴν γλώσσαν
μας, τὴν πολυτιμωτέραν τῶν κληρονομιῶν ὅσας ἔλαχεν πο-
τὲ εἰς γένος ἀνθρώπων.

Καὶ εἶναι νὰ χτυπήσῃ κανεὶς τὸ κεφάλι του στὸν τοῖχο
ὅσα συλλογιστὴς πῶς βρεθήκανε μυαλωμένοι Ρωμαῖοι ποῦ
τὸ θεωροῦσαν ἐθνικὴ συμφωνία γιὰτὶ δὲν πέτυχε αὐτὸς ὁ
κυρία στὴν βουλευτικὴ ἐκλογὴς ἢ τοῦλάχιστον γιὰτὶ δὲ διο-
ρίστηκε πρέσβης στὴ Λόντρα !

*

ΚΑΛΑ ὅμως τοῦ τῆ σκάρωσις ὁ Σταματίου. Ὁ κύρ
Γεννάδιος τοῦ εἶπε :

— Ἐγκατελείψατε τὸ μουσιῶ Πισκαρὶς μὲ τὰ γλωσ-
σικὰ τοῦ τέρατος καὶ ἐκπρώματα καὶ ὅλους τοὺς ἐκδεδο-
χεμένους γυδαίους βαρβαρίζοντας καὶ ἀνοήτους τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς εἰς τὴν Ἀλβανίαν !..

Κι ὁ Σταματίου, τόσο συγχινῆθηκε ἀπὸ τὰ λόγια του,
ποῦ ἔπιασε κ' ἔγραψε τὸ ἄρθρον του στὴν Ἀλβανίαν μὲς γλώσ-
σα ποῦ τὴ βεβαίως χυδαία καὶ βρόδρα καὶ κύρ Γεννάδιος,
γιὰτὶ ὁ ἄμειρος δὲν τῆξινῃθηκε, μὰ οὐτε καὶ θὰ τῆξινῃ
ποτέ, νάνοιξῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ δει τὴν Ἀλβανίαν.

*

«ΤΟ ΒΡΑΔΙ τῆς 1ης τοῦ 1899 ἔπιασε φωτιά, τὸ πῶς
κανένας δὲν ξέρει καλὰ, ἢ Ἐκκλησιὰ τῶν Ἀγ. Πάντων
καὶ τοῦ Νεομάρτυρα Γεωργίου. Ἐπταε νύχτα βλαδί, ὅλο
ἔκοιμῃταν, κανένας δὲν τὸ δοκίμηκε στὴν ἀρχὴ τῆς, καὶ
ἔτσι ἡ ἄγρια φωτιά ἐπύρεσε καὶ νὰ καταφάει ἕλα.
Ἀπὸ τὸ βράδι ἐκεῖνο ἐκκλήσια δὲν ὑπάρχει πιά. Στὴ δι-
ση τῆς τίσσερες μαρτυροῦνται τοῖσι ὑψώσονται : οὐ πάν-
τε λύπη στὴν καρδιά ! Ἡ στέγη πεσμένη, τὰ παράθυ-
ρα, οἱ θύρες καμένες, τὸ εἰκονοστάσι συντρίμμα καὶ τοῦ
θαματοῦ Νεομάρτυρα ἡ εἰκόνα καμένη. Μονάχα τὸ ἔ-
γιο Ποτήρι καὶ τοῦ ἁγίου Μύρου ἡ θήκη ἔμειναν ἀνέγγι-
χτα, λέει καὶ μᾶς τῆξινῃ ὁ Μέγας Θεὸς γιὰ νὰ μᾶς πεῖ :
Νά, τὰ ἅγια μου αὐτὰ, μὲ αὐτὰ θὰ θεμελιώσετε καινούριον
τὸ Νάϊ μου».

Καὶ ἐξακολουθεῖ μὲ τὴν ἴδια ὁμορφὴ γλώσσα καὶ μὲ τὸ
ἴδιο πνευμένο ὅπως ἡ ἐκκλήση ποῦ κάμανε οἱ Παῖνοι ἐπὶ-
τρώπι ἐτῆς ἐκκλήσεις τῶν ἁγ. Πάντων καὶ τοῦ ἁγ. Γεωρ-
γίου πρὸς τοὺς πανταχοῦ Παῖνοὺς καὶ κάθε Χριστιανόν.

Κι ὁ Κώστας ὁ Μαρκῆς πούγραψε τὴν ἐκκλήση αὐτή,
δὺς καλὰ μὲτρησε καὶ τοὺς Παῖνοὺς θὰ συγχινῃσει,
μιλώντας τοὺς ἴσια στὴν καρδιά, νὰ δώσουν δῶτι μπορεῖ ὁ
καθένας τοὺς γιὰ νὰ ξαναχτιστῇ ἡ καμένη ἐκκλήσια, καὶ
τοὺς πατριώτες τοὺς ὅλους θὰν τοὺς μπάσει στὸ Γλωσσικὸ
ζήτημα, χωρὶς νὰν τὸ καταλάβουν, ἀπὸ ἡ ἐκκλήση τοῦ
θὰ διαβαστῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς Παῖνοὺς.

σηκωθῶ...ἴσια ! μωρ' ἴσια !

— Τότε, εἰπ' ἡ κυρία Σεβαστή, πάω καὶ γώ,
παιδιά, νὰ πῶσω. Δὲν ἔχω πολὺ κίρι ἀπόψε. Καλὴ
νύχτα σας !

Μὲ χίλια βάσανα κατάρθωσ' ὁ Ἀράπης νὰ φέ-
ρη τὸν γιαντὸ στὴ βάρκα του, κοφιομεσασμένους ἀπ'
τὸ βάρος του δὲν εἴτανε παιγνίδι νὰ κουβαλήσῃ
στὰ χέρια τὸ γέρο γιαντὸ, τὸν ὁλοστρόγγυλο, ποῦ
θὰ ζύγιζε, αἰγούρα, καμιά ἐννενηνταρὶά ὀκάδες, ἀφῇ
σε ποῦ δὲν ἔδινε καμιά βοήθεια, παρατώντας τὸ
κουφάρι του σὺν πεθαμένον. Τὸν ἔμπασε στὴ βάρκα,
μὲ τὴ βοήθειαν τοῦ συντρόφου του, τοῦ Σπύρου, τοῦ
στρωσε στὴν πρῶτὴν τὸ χαλί, τοῦβαλε κ' ἕνα μαξι-
λάρι καὶ σὲ λίγο ὁ γιαντὸς τὸν πῆρε γιὰ καλὰ, ρο-
χαλίζοντας. Τὰ παιδιὰ ξαναγύρισανε στὰ βραχάκια
καὶ χαζεύανε κοιτάζοντας τὴ θάλασσα.

— Δὲ σὰς φαίνεται πῶς τὸ κόκκινον φανάρι τοῦ
καναλιῶ ταξιδεύει ; κοιτάς κεῖ, Θόδωρε ζερβά...

— Δυὸ κόκκινα φῶτα βλέπω, θάνατι, ξέρεις, κα-
νένα βαποράκι τοῦ καναλιῶ...

— Νά καὶ τὸ πράσινον φανάρι στὴν ἄλλη πᾶν-
τα, νὰ καὶ τρίτο φῶς φηλά ! Εἶναι βαπορὶ μεγάλο
κ' ἔρχεται ἴσια κατὰ δῶ...

— Τέτοια ὦρα βαπορὶ ; Δὲν πιάνουνε τέτοια

ὦρα βαπορὶ ! —εἶπ' ὁ Γιάννης μὲ τὴ συνειθισμένη
ἐπιμονή του.

— Μὰ τί συζητᾷς, ἀδερφε, ποῦ φαίνεται πιά
ξεκάθαρα, δὲ βλέπεις ;

Ἀλήθεια, ξεχωρίζε κανεὶς λίγο λίγο στὴ σκο-
τεινὰ τὸ πλεονέκον νησάκι ποῦ κατὰ καὶ ζύγωνε
γοργοτάξειδο. Στὴν ἀρχὴ μόνον τὰ χρωματιστὰ φα-
νάρια καὶ τὸ ψηλὸ τοῦ καταρτιοῦ θαρούσανε, μὰ σὲ
λίγα γύρισε κάπως τὴν πλώρη του καὶ φαινότανε
καθαρά μόνον τὸ κόκκινον καὶ ἄλλα πολλὰ στὴ σειρά,
ἀπ' τίς φωτισμένες του καμαρίτσες. Στὴ βαθιὰ σιγα-
λιά βαρὺ καὶ ἄγριο ἀκούστηκε τοῦ βαποριοῦ τὸ σφύ-
ριγμα καὶ γύρω τὰ βουνὰ τάντακαλῆσαν. Τὸ βαπό-
ρι ἔπιασε στὸ Λουτράκι.

— Τί ἄνεμο ! —εἶπ' ὁ Γιάννης — καινούριον δρο-
μολόγιον κάνανε ;

— Ἐτοί φαίνεται ! Βλέπεις πῶς δὲν ἔχεις πάν-
τα δικτὸ κύρ Γιάννη !

— Πῆς τὴν ἀλήθειαν, τέτοια ὦρα περιμένεις βα-
πορὶ ;

— Ὅχι, βέβαια, μὰ νὰ ποῦ τὸ εἶδαμε !

Τὸ βαπορὶ ζύγωνε στὰ Ἀκμάτια καὶ σφύριζε
δυὸ πρὶς ἀπανατοῦ φορὲς, φανερόντωνας πῶς δὲν ἔ-
χει καιρὸ νὰ περιμένῃ. Τέτοια ὦρα νὰ μπαρκαριστῇ

κανεὶς δὲν τόχε, φαίνεται, σκοπὸ καὶ πολὺ ὦρα δὲν
ἀργαπόρεψε τὸ βαπορὶ. Ὁ ἄφρονε κανένας ταξιδιώτης,
σὺν εἰχε, καὶ μ' ἕνα στερνὸ σφύριγμα ξανακίνησε.
Μὲ τὰ σφύριγματα τοῦ βαποριοῦ βγήκε ὅσω κ' ἡ
Μαριὼ καὶ χάζευνε αὐτὴ μαζί μὲ τὰ παιδιὰ κοι-
τάζοντας το. Σὺν ἐκκλήσῃ ἔτρεξε βιαστικὴ στὸ
φούρνον, πῶχε μαζωμένα θυμάκια καὶ ξερόκαλα,
πῆρ' ἀπ' αὐτὰ στὴν ἀγκαλιά της ὅσα μπόρεσε πίο-
τερα κ' ἔστησε τέσσερες πέντε σωρούς πάνω στῆς
ἀκρογιαλίας τὰ βραχάκια, στὴ σειρά, χύνοντας σε
κάθε σωρὸ καὶ λίγ' ἄχρεα.

— Τί κάνεις αὐτοῦ, βρε Μαριὼ, τὸν Ἀη Γιάννη
μᾶς ἔφερες ;

— Μονάχα τοῦ Κλυδῶνον θανάθωμε φωτιές ;
Στασου τώρα νὰ δῆς τί ὁμορρα ποῦ θάνατι ! Πρώτη
βολὰ π' θὰ περᾷ τὴ νύχτα βαπορὶ θὰν τὸ χαιρε-
τήσουμε μὲ τίς φωτιές μου !

Τὸ βαπορὶ ζύγωνε τώρα στὸν Κάθο, ἄκρη ἄκρη
πλέοντας, καὶ ἀκούγοντανε ντοῦπ ντοῦπ ! καθάρᾳ ὁ
κρότος τῆς μηχανῆς τοῦ Ζουγραφίζοντος φωτοῦρ τὸ
σκαρὶ του στῆς νύχτας τῆ σκοτεινὰ, σὺν ζωτικὸ
τῆς θάλασσας τελώνιον, μᾶτραφτερὰ μύρια μάτια,
ποῦβγαζε στὴν ἀνάστα του σπίλινε καὶ καπνούς, τράν-
ταζε τριγύρω τὰ βουνὰ στὸ μουγγρητὸ του καὶ ἀφιν'